

dienst **Gezondheid** & **Jeugd**zhz

Gemeenschappelijke gezondheidsdienst door de jaren heen.

Mattie Boelhouters

Dienst gezondheid&jeugd

Mijn naam is Mattie Boelhouwers ,werkzaam bij de Dienst gezondheid&jeugd(voorheen GGD ZHZ) als telefoniste en receptioniste.

Welke diensten bied onze organisatie:

Toezicht op kwaliteit kinderopvang

Technische hygiëne

Medische mileukunde

Gezondheidsbevordering en onderzoek

Gezondheidsvoorlichting

Infectieziektebestrijding

Reizigerszorg

Tuberculosebestrijding

Bureau leerplicht en vroegtijdig schoolverlaters

Meldpunt zorg en overlast

Soa poli

Epidemiologie

Medische opvang asielzoekers

Gezondheidszorg in vroegere tijden:

Florence Nightingale was een Britse verpleegkundige, sociaal hervormer, statistica en mystica. Geboren op 12 mei 1820. De jonge Florence had als intelligente en goed opgeleide dochter uit een zeer welgestelde Engelse familie, alle troeven in handen voor succes in de betere kringen. Als tiener hoorde ze echter de "stem van God" en wist ze dat ze niet het legebestaan wenste te leiden van de aristocratie maar het lot van de armen, zieken en gewonden wilden verbeteren. Als protest tegen de beperkingen die haar daarin in die tijd als vrouw werden gesteld, schreef ze een feministische klassieker: *Cassandra*.

Ondanks sterk verzet van haar familie, deed de in Italië geboren Florence ervaring op in het verzorgen van zieken. Verpleging in het vak moest nog uitgevonden worden. Korte tijd bracht ze door in het diaconessehuis in het Duitse Kaiserswerth en bij de zusters van St Vincent de Paul in de buurt van Parijs. Na haar terugkomst in Engeland legde ze zich toe op de teorganisatie van een klein ziekenhuis in Londen. Deze veelzijdige vrouw is bekend geworden als de grondlegger van de moderne verpleegkunde, maar haar belangrijkste bijdragen leverde ze achter de schermen.

Toen tijdens de Krimoorlog William H. Russell, de correspondent van het Engelse dagblad The Time. melding maakte van mensonterende toestanden onder de zieke en gewonde Britse soldaten, bood Florence, als 34-jarige verpleegster, haar diensten aan.

Gesteund door minister van oorlog Sidney Herbert vertrok Florence aan het hoofd van een groep van 38 verpleegsters naar Scutari. Met geduld en tact en vooral veel organisatievermogen wist ze orde in de hospitaalafdeling van de Selimiye-kazerne te scheppen en bereikte dat de verzorging van de gewonden aanmerkelijk verbeterde. Toch stierven in haar ziekenhuis de meeste soldaten. Ze drong aan op een onderzoek, waaruit bleek dat een defecte riolering de oorzaak was. Hier heeft ze haar leven lang een sterk besef van het belang van hygiëne aan overgehouden. Na haar terugkomst in Engeland richtte ze in 1856 een verpleegstersschool op in het St Thomashospital in Londen, een van de eerste opleidingen op dit gebied en de invloedrijkste. Haar opvatting dat gezondheid niet slechts de afwezigheid van ziekte is, maar de situatie waarin een mens al zijn of haar talenten kan ontplooien, heeft de definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie bepaald. Omdat ze in de Krimoorlog vaak snachts met een lantaarn de ronde deed langs haar patienten werd ze bekend als De vrouw met de lamp. Ze heeft haar eigen dag gekregen op de liturgische kalender van de Anglicaanse (12 augustus) en de Lutherse (13 augustus). Haar geboortedag 12 mei, is tot Internationale Dag van de Verpleging uitgeroepen. Ze stierf in 1910 op 90 jarige leeftijd.

Dit doet de GGD.

Gemeentelijke gezondheidsdiensten

Wet publieke gezondheid (Wpg) sinds 2008, deze wet stelt de gemeenten verantwoordelijk voor de totstandkoming

en continuïteit van publieke gezondheidszorg, voor de geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen en voor de

samenhang tussen preventieve en curatieve zorg. Hiertoe dienen de gemeenten een GGD (gemeentelijke of

gemeenschappelijke gezondheidsdienst) in stand te houden.

De belangrijkste taken van de GGD zijn preventief van aard en volgen rechtstreeks uit de Wpg:

- o Verwerven van inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking

- o Bewaken van gezondheidsaspecten van bestuurlijke beslissingen

- o Bijdragen tot de opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's

- o Elke vier jaar opstellen van een gemeentelijke nota volksgezondheid

- o Bevorderen van medisch-milieukundige zorg

De medisch-milieukundige taak van de GGD heeft betrekking op het buitenmilieu, maar ook op het

binnenmilieu, vooral in huizen, scholen en kinderdagverblijven. GGD-en dienen situaties te signaleren

waarbij inwoners van het werkgebied van de GGD kunnen worden blootgesteld aan schadelijke

milieufactoren. De signalering van ongewenste situaties kan leiden tot adviezen aan bijvoorbeeld een

gemeente, bewoners of de leiding van een school of kinderdagverblijf. GGD-en worden geregeld benaderd

door ongeruste inwoners van hun werkgebied.

- o Bewoners denken dat er een ongewoon hoog aantal ziekte- of sterfgevallen is en vragen zich af of

iets in het milieu daar de oorzaak van is.

- o Bewoners denken, al dan niet terecht, dat er een milieuprobleem is en maken zich zorgen over de

mogelijke gevolgen voor hun gezondheid.

o Bevorderen van technische hygiënezorg

Bijhouden van een lijst met instellingen waar, vanwege de aard van de doelgroep en de omstandigheden

waaronder de activiteiten worden verricht, een verhoogd risico bestaat van verspreiding van pathogene

micro-organismen (peuterspeelzalen, sportcomplexen).

o Bieden van psychosociale hulp bij rampen

o Uitvoeren van de infectieziektebestrijding

Volgens de Wpg ligt de verantwoordelijkheid voor de bestrijding van infectieziekten in de bevolking bij de

burgemeester van een gemeente. De GGD is daarbij de adviserende en uitvoerende dienst. In het geval van

uitbraken of epidemieën met mogelijke landelijke of wereldwijde implicaties komt de regie van de

bestrijding in handen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en sport. De adviserende en uitvoerende

dienst op landelijk niveau is het centrum infectieziektebestrijding van het RIVM. De grens tussen de

burgemeester en minister is scherp gedefinieerd.

Aangifteplichtige ziekten moeten worden gemeld bij de plaatselijke GGD. Naast deze verplichte melding

door de arts moet ook het hoofd van het laboratorium een melding doen bij het vaststellen van een

verwekker van een meldingsplichtige ziekte. Naast deze ziekten moet het hoofd van een instelling waar

kwetsbare mensen verblijven, er melding van maken wanneer zich een ongewoon aantal patiënten voordoet

met klachten waarbij een infectieziekte wordt vermoed. De GGD geeft de meldingen die binnenkomen

officieel door aan de inspectie voor de gezondheidszorg. In de praktijk heeft de inspectie deze taak

gedelegeerd aan het centrum infectieziektebestrijding. De GGD onderneemt onmiddellijk actie als daar

aanleiding toe is: bron opzoeken, extra hygiënische maatregelen, adviezen. Bij onrust onder de bevolking

naar aanleiding van een epidemie geeft de GGD voorlichting en beantwoordt vragen vanuit de bevolking.

Ontstaansgeschiedenis van de GGD

De GGD Amsterdam is de oudste en de grootste gezondheidsdienst van Nederland. De dienst is een voorbeeld voor de rest van Nederland zo ook Dordrecht. De GGD bestond in eerste instantie uit twee verschillende diensten. Beide diensten gingen op in de GG&GD in 1923. In de geschiedschrijving van de GG&GD is ooit de start van de geneeskundige dienst in 1901 geselecteerd als beginpunt van de dienst, vandaar dat het jubileum in 2001 is gevierd.

Het begin, de gezondheidsdienst

Voordat de Geneeskundige Dienst werd opgericht in 1901 bestond er al een gezondheidsdienst. In 1893 besloot de gemeenteraad dat het college voor de keuring van voedingsmiddelen, de ontsmettingsdienst en alle andere gemeentelijke bezigheden op het gebied van de openbare hygiëne zouden worden ondergebracht bij de nieuwe Gemeentelijke Gezondheidsdienst.

Schooldokters in Dordrecht

Het geneeskundige schooltoezicht van de GGD werd in 1905 ingevoerd. Het bleef toen beperkt tot het opsporen van "besmettelijk hoofdzeer" bij scholieren. De pietenzusters bleven ook in de jaren erna de scholen bezoeken. Zij verzochten kinderen met hoofdluis discreet maar toch beslist zich te melden bij de kliniek aan de Muys van Holystraat. Het was er de gemeente veel aan gelegen alle scholen bij het medisch onderzoek te betrekken. Zo konden artsen veel besmettelijke ziektes een halt toeroepen of liever: voorkomen. Ziektes grepen om zich heen in de kleine, bedompte lokalen, waar de kinderen dicht op elkaar zaten. In 1938 stemden alle Dordse lagere openbare en bijzondere scholen erin toe, dat de schoolarts en schoolzuster op gezette tijden langs kwamen. Alle scholieren waren verplicht op de eerste schooldag een pokkenbriefje te tonen als bewijs dat ze ingeënt waren.

Geschiedenis GGD ZHZ

Bureau voor Vaccinatie (1854)

Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (1918)

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland-Zuid (1994)

Dienst Gezondheid & Jeugd (2013)

Conclusie van dit verhaal is dat sinds de gemeenschappelijke gezondheids dienst is ontstaan de bevolking betere voorlichting kreeg en veel ziektes daardoor voorkomen werden. De kinderen worden tot 18 jaar goed in de gaten gehouden en gevaccineerd.

Daardoor is ook het aantal kindersterfte veel lager dan dat vroeger was. Doordat ik zelf bij de dienst werk bij de telefonie weet ik ook heel snel wat er gebeurd binnen de dienst en ook als er een epidemie of ramp uitbreekt. Wij als telefonistes kunnen dan ook heel snel de juiste mensen bellen en op de hoogte brengen zodat er gelijk een crisisteam klaar staat als dat nodig mocht zijn. Ben er best trots op om voor de gemeentelijke gezondheids dienst te werken.

Bron: Dienst Gezondheid&jeugd, Internet, ach lieve tijd(800 jaar dordrecht)

